

תמחור פחמן הוא נדבך חיוני באסדרת אקלים אפקטיבית, ובלבד שלצידו נקבע מנגנון למניעת פגיעה בשכבות מוחלשות, לייצור אלטרנטיבות דלות פחמן ולייעוד כספי המס לקרן ייעודית

אדם טבע ודין רואה בתמחור פחמן **כלי חשוב וחיוני** כחלק מסל הכלים הכולל לאסדרת האקלים, ועל כן **אנו קוראים לחברי הוועדה הנכבדים** **לאשר את הצו המובא בפניהם היום, תוך דרישה כי התקבולים ייצבעו ויוקצו למטרות לשמן הוא נועד**. אסדרה אקלימית חייבת להיעשות בדרך שתהיה אפקטיבית מחד, ומנגד לא תייצר מצב שבו עלות האסדרה תגולגל לציבור הרחב, ובכך תפגע בשכבות החלשות.

החלטת הממשלה מס' 286 "תמחור פליטות גזי חממה" מאוגוסט 2021, קבעה כי תמחור הפליטות נחשב לאסדרה היעילה והאפקטיבית ביותר לעידוד הפחתתן. **ואולם, קיים אי-תיאום בין גביית המס לבין ייעוד כספי המס שנגבים למען יישום מטרות רגולציה מסיבית זו**. הכנסות המדינה מהמס צריכות להיות מיועדות להשגת יעדים סביבתיים ולתיקון הפגיעה בשכבות החלשות **ולא למימון תקציב המדינה הכללי**.

לכן, על מנת לוודא כי העלאת המס על הדלקים תביא להפחתת פליטות גזי חממה, **יש לייעד כספים אלו לקרן ייעודית**. כך, באמצעות צביעת הכספים, הם ימומשו לכוון התנהגות סביבתית, ליצור אלטרנטיבות בדמות אנרגיות מתחדשות וימנעו פגיעה באוכלוסיות מוחלשות. ניתן ללמוד מהנסיון של הבלו על הדלק, כי העלאתו מפעם לפעם לא הביאה לירידה במספר המכוניות על הכביש או בנסועה, זאת משום שבהעדר אלטרנטיבות יעילות, העלאת המחיר אינה יכולה לשנות התנהגות, ומשמעה מס עקיף רגרסיבי ותו לא.

בנוסף, כקבוע בהחלטת הממשלה, אמור היה להיות מוקם **צוות בחינה** אשר ימליץ למנכ"ל משרד האנרגיה על מנגנונים לעידוד התייעלות באנרגיה והקלה במעבר לאנרגיה נקייה לשכבות החלשות. **ואולם**, על מנת שצוות הבחינה יבצע עבודתו נאמנה בבחינה בלתי אמצעית, יש לקבוע כי יום התחילה של צו הבלו על דלק (הטלת בלו) (תיקון מס'... והוראת שעה מס'...), התשפ"ב-2021 ייקבע **לאחר סיכום ההמלצות ואימוצן**.

על הוועדה לעקוב אחר מילוי המלצות צוות הבחינה; להורות על תקצוב מיוחד למניעת הפגיעה בשכבות חלשות; לקבוע כי חלה חובה לפרסם את המלצות צוות הבחינה לציבור; להבנות שיתוף ציבור לתהליך העבודה, ולקבוע כי המלצותיו יאומצו **לכל הפחות בהחלטת ממשלה רשמית** (אם לא בחקיקה).

ולא רק זאת, אלא, שיש לקבוע בצו הבלו על הדלק סעיף **דרישה לחובת דיווח על סך התקבולים ועל השיעור מתוכם שהוקצה לטובת תיקון הפגיעה באוכלוסיות מוחלשות וליצירת אלטרנטיבות דלות פחמן שיאפשרו שינוי התנהגותי**. באמצעות חובת דיווח תישמר שקיפות לציבור, תיווצר וודאות בשוק ויתבצע פיקוח תקין.

לאור כל האמור לעיל אנו קוראים לחברי הוועדה הנכבדים לאשר את הצו ובד בבד לפעול לשם הגשמת מטרות מהלך רגולטורי זה:

- **לדרוש עדכון מלא על עבודת צוות הבחינה שהוקם מכוח החלטת הממשלה, על ההמלצות שגובשו ועל האופן בו המלצות אלו יגובשו ויעוגנו באופן מחייב.**
- **לדרוש את צביעת התקבולים מכח החוק לטובת: (א) תיקון הפגיעה באוכלוסיות מוחלשות; (ב) יצירת והנגשת אלטרנטיבות דלות פחמן לציבור הרב ולצרכני אנרגיה משמעותיים.**